

SYMFO-NYT

En ny kontrabas på vej

Side 2 og 4-7

28. årgang - december 2020

Medlemsblad for Aalborg Symfoniorkesters Venner

SYMFO-NYT

medlemsblad for
Aalborg Symfoniorkesters
Venner

Redaktion:

Anna la Cour-Harbo

Bestyrelse:

Formand Bjarne Juul Nielsen

Poseidonvej 6
9210 Aalborg SØ, tlf. 29 25 09 11
bjarnejuulnielsen@gmail.com

Næstformand Jan Mygind

Gyldenlakvej 8
9400 Nørresundby, tlf. 40 52 42 71
janmygind@gmail.com

Kasserer Jan B. Pedersen

Skovparken 32 B
9000 Aalborg, tlf. 26 81 38 73
thorsenmjjan@stofanet.dk

Redaktør af Symfo-Nyt

Anna la Cour-Harbo
Hestebakken 9
9240 Nibe, tlf. 31 26 01 81
annalacourharbo@gmail.com

Sekretær Kim Topholm Andersen

Råbjergvej 11
9220 Aalborg Øst, tlf. 21 96 71 29
kimtopholmandersen@gmail.com

Kirsten Lodberg

Klosterjorden 8, st. 4
9000 Aalborg, tlf. 23 34 31 81
sten@gmail.com

En ny kontrabas

Efter at indsamlingen til en ny harpe til symfoniorkestret er afsluttet, har venneforeningens bestyrelse besluttet at indlede en ny indsamling. Denne gang gælder det en kontrabas.

Bestyrelsen mødes en gang eller to om året med orkestrets ledelse bl.a. for at komme tæt på alt det, der sker uden for koncertsalen, og for at fortælle om de ønsker, foreningen og dens medlemmer har for den kommende tid.

I den forbindelse har vi spurgt til behovet for instrumenter og om interessen for en ny indsamling. Orkesterchef Anders Majlund Christensen har haft vores forespørgsel med i det udvalg, hvor ledelse og musikere sammen vurderer de ønsker, musikerne har.

Her var konklusionen, at orkestret ønsker sig to nye bas'er. Såden én vil koste omkring 100.000 kr. Der er foreløbig samlet lidt mere end 10.000 kr., så vi er kommet godt i gang. En del af pengene er ekstrabidrag i forbindelse med kontingentbetalingen.

Ian Berg på forsidebilledet kommer sikkert til at spille på den nye bas. I dag bruger han sit eget instrument.

Count your blessings

Det er sundt at blive mindet om at tælle sine velsignelser. Folk i risikogruppen aldersmæssigt, som vi er her i huset, har i mange uger og flere måneder holdt sig på afstand af mange glæder. Glæder, som vi før betragtede som normalt opnåelige.

Så vi har følt os lidt som koen og Ane i Johannes V. Jensens himmerlandshistorie om Ane og koen. ”Det er sådan en enlig ko”, fortæller Ane, der har trukket sin ko med til marked, ”det er *sådan* en enlig ko! Jeg har kun den samme på mit bitte hussted, og hun kommer så sjældent mellem andre kreaturer. Jeg bor jo så langt fra andre folk”.

Blandt oplevelser, som vi har savnet mest, har været og er samværet med familien i normal skala og levende musik. Det sociale samvær i vennekredsen og i forskellige foreninger har også været svært at undvære over så lang en periode – med udsigt til endnu længere varighed.

Vi er endda blevet snydt to gange af Jonas Kaufmann. Ja, og så måtte vi opgive at få stablet et maj-nummer af SYMFO-NYT på benene.

Snydt? Den berømte tenor er helt uden skyld, skal lige siges.

Sidste år havde vi købt billetter til at høre Jonas Kaufmann. De viste sig at være falske, udbudt af en snydepels.

Nu var chancen der igen, og hvad sker? Vi var blandt de sidste, der havde bestilt. Derfor var vi blandt de første til at få vores billetter suspenderet, da coronasituationen krævede større afstand.

Vi får dog billetterne refunderet. En oplevelse mange har haft og vil få, så længe salen ikke må fyldes helt op.

Heldigvis har vi utallige velsignelser her ”ovre i Nordjylland”, som man siger ovre i København. For eksempel kan vi igen komme til koncerter, og mon ikke der vil blive julepyntet lidt ekstra denne december i gader, på torve og i butikker?

Og vi kan fornuftigt komme i kontakt med omverdenen og derfor skrive et decembersymfoni. Vi kan køre en tur til Rold Skov med hunde og formiddagskaffe, sidde og kigge ud over Gravlev Ådal og sige til hinanden – med et stort glimt i øjnene: Vi har jo så få glæder.

Anna la Cour-Harbo

Ian glæder sig til en ny kontrabas

Der er sket stor udvikling, siden han købte sit instrument i studieårene i USA

Ian Berg, 34-årig bassist fra Minneapolis, er begejstret over udsigten til, at Aalborg Symfoniorkester får en ny kontrabas. Det bliver sikkert især ham, der skal spille på det instrument, som Aalborg Symfoniorkesters Venner er begyndt at samle ind til.

I øjeblikket spiller han på sin egen bas. Som så mange andre musikere har han en aftale med orkestret om, at han selv lægger instrument til, men han vil meget gerne have en ny bas at spille på.

- Jeg købte min bas i USA i 2009, mens jeg studerede, fortæller han. Den var nybygget og kostede 20.000 dollars. Det var et godt køb, forsikrede min lærer – og ham så jeg meget op til. Det var mange penge for en studerende, og jeg havde dem ikke, så jeg lånte det meste og fik hjælp af mine forældre til resten.

Jeg havde ikke rigtigt mulighed

for at afprøve instrumentet, så jeg var nødt til at stole på, at min lærer havde ret. Det havde han heldigvis.

Den er stadig god, men der er sket en masse i udviklingen af basser i de seneste ti år, så det er meget velkomment at få et nyt instrument.

Ingen standarder

Udviklingen af f.eks. violiner og basser er ikke ens. De gamle violiner er stadig af meget høj kvalitet, for de var gode helt fra begyndelsen. Gennem århundreder har der været gode standarder for violinbyggeri.

Sært nok har det ikke været sådan med basser. De har i høj grad været præget af den instrumentbygger, som har skabt dem – der har været gode og dårlige mellem hinanden – så der er noget at komme efter ved at købe nyt nu,

Ian Bergs arbejdsplads er bagerst i orkestret.

når man går til de bedste.

Udviklingen har også betydet, at der er ved at blive opbygget nogle standarder, så instrumenterne bliver generelt bedre.

Norsk baggrund

Ian Berg har et norsk efternavn, men han er født i USA. Hans far stammer fra norske indvandrere.

Måske derfor er der i familien stor interesse for europæiske forhold. Hans far arbejdede i Holland, til Ian var tre år. Det var lige der omkring, han begyndte at spille klaver, selv om ingen andre i familien spillede et instrument.

Da han var 12 år gammel, skulle der oprettes et elevorkester på hans skole. Det ville han gerne

være med i og skulle vælge et instrument. Der passede klaveret ikke ind.

- Jeg syntes, at det kunne være sjovt at spille på en ”violin”, der stod på gulvet, fortæller han og smågriner. Jeg tænkte på en cello, men havde byttet om på cello og bas, så jeg foreslog bas i den tro, at jeg ville få en cello – så min lærer udleverede en bas. Den virkede meget stor, men da jeg nu havde fået den i hånden, skulle den da prøves af.

Det viste sig at være det helt rigtige for mig. Det var dér, jeg senere satsede min uddannelse.

Med familiens interesse for Europa var det ikke så fjernt at søge ansættelse i Aalborg. Det er jo bare en flyrejse væk fra familien i Minneapolis. Ingen kunne for et par år siden forudse, at USA lige i tiden er meget langt væk på grund af rejserestriktionerne, og det er et savn, at familierne ikke kan besøge hinanden. De glæder sig til, at det igen bliver muligt at mødes.

Drømme gik i opfyldelse

Ian er gift. Hans kone har arbejdet som engelsklærer på Skipper Clements Skole og underviser også som violinlærer efter Suzuki-metoden. Sammen har de et lille barn.

For nogle år siden sad de to og drømte om deres fremtid. Han

Ian Berg.

ønskede dengang at få et fast job i et professionelt orkester, blive gift og få børn.

- Det er lidt vildt, at det alt sammen på kort tid er gået i opfyldelse, og at vi er flyttet til Danmark, siger han. Det har været et par travle og spændende år.

Efter universitetet havde han forskellige vikariater, og han arbejdede freelance, inden han lagde billet ind på stillingen i Aalborg. Han vandt konkurrencen blandt de ansøgere, der var inviteret til at aflægge prøve.

Inden han nåede så langt, havde han overvejet, om han kunne gøre

musikken til sin levevej. Det er ikke så ligetil at få et fast job som musiker i et professionelt orkester, så han var begyndt at tænke på, om han skulle slå sig på nogle af de andre interesser, han har. Han var begejstret over den mulighed, der bød sig i Aalborg, som har været et godt sted for ham og hans kone.

- Vi er blevet taget godt imod, siger han. Der er en god stemning i orkestret. Det er meget professionelt og har høje ambitioner.

Det passer mig godt at spille så varieret, som vi gør. Vi har et fint program, og der er gode udfordringer, så jeg er meget fokuseret på det daglige arbejde. Noget af musikken kender jeg naturligvis fra tidligere, men jeg har ikke kendt f.eks. de danske komponister før. Nu kan jeg bl.a. en del Carl Nielsen, og det er dejlig musik, siger Ian Berg.

Blandt hans favoritstykker er Mozarts symfonier og afslutningen på Beethovens 9. symfoni. Brahms er også spændende. Hans far var bassist, så han havde gode forudsætninger for at skrive noget, der passer til det instrument.

- Der er naturligvis ikke så mange soli for bassen, men det har jeg det fint med. Jeg er meget glad for det, jeg laver her i Aalborg.

Jørgen la Cour-Harbo

Godt marked lige nu

Corona-pandemien har i hele verden sat sine spor i koncertlivet med masser af aflysninger. Det har medført store tab af entreindtægter. For privatorkestre er det en endnu mere alvorlig sag end for dem, der får en del af udgifterne dækket af støtte-midler.

På et enkelt punkt er det dog positivt, nemlig hvis man skal købe instrumenter. Prisen er lav.

- De private orkestre er store kunder hos instrument-byggerne, som nu står tilbage med et lager, som ikke umiddelbart kan sælges, siger orkesterchef Anders Majlund Christensen.

Vi har stort behov for at supplere vores instrument-beholdning med helst to kontrabasser. Vi har valgt at købe den ene nu og er begejstrede over udsigten til endnu én, når venneforeningen kan bidrage med et beløb. Vi er glade for den nye indsamling, som er skudt igang.

Musikkens Hus' nye organisation virker

Orkesterchef Anders Majlund Christensen er tilfreds

Den nye organisation for Aalborg Symfoniorkester og Musikkens Hus fungerer.

Det er den første umiddelbare vurdering af de store ændringer, der er sket ved sammenlægningen af mange funktioner i de to virksomheder. Den har kun været i kraft i nogle måneder, og alt er naturligvis foregået under de restriktioner, corona-pandemien har kastet af sig.

Men vurderingen fra orkesterchef Anders Majlund Christensen var klar, da han på venneforeningens generalforsamling fortalte om den første del af året. Det er gået over al forventning.

Det var afgørende nødvendigt at lave organisationsændringer, efter at Musikkens Hus efter fem år er blevet en veletableret institution med mange - og stadig flere - aktiviteter, og at symfoniorkestret i det nye hus har løftet sig adskillige hylder op, som Anders Majlund udtrykte det. Der måtte nødvendigvis skabes et tættere samarbejde.

Tidligere var de to selskaber helt adskilte. Orkestret var lejer hos Musikkens Hus. Efterhånden som der kom stadig flere aktiviteter til, blev det sværere og sværere at få koordineret, hvordan huset blev udnyttet og tilgodese de pladsbehov, orkestret har. Det har f.eks. flere gange måttet leje øvelokaler i Aalborg Kongres og Kultur Center. Det var ikke ideelt.

Fælles direktør

På grund af finansieringen af de to virksomheder har det været nødvendigt at fastholde en formel adskillelse. Man kan ikke blande offentlige tilskud til orkestret sammen med driften af huset - selv om de begge er helt afhængige af hinanden og af, at deres arbejde synkroniseres.

Resultatet er blevet, at der fortsat er to selskaber med hver sin bestyrelse. Til gengæld er de to bestyrelser stort set identiske. Dog er der forskel på de poster, som medarbejdergrupperne vælger deres repræsentanter til. Også admi-

Anders Majlund Christensen.

nistrationerne er lagt sammen.

Lasse Rich Henningsen er nu administrerende direktør for både Musikkens Hus og symfoniorkestret. Der er også fælles økonomichef, Rasmus Bundgaard. Tecwyn Evans er ny kunstnerisk chef og Anders Majlund Christensen er orkesterchef.

Stillingen som musikchef, som Jan Kvistborg havde, indtil han flyttede til en lederstilling i Aalborg Kongres og Kultur Center, er nedlagt.

Ændringerne har ikke haft direkte indflydelse på musikernes arbejde, men alle stabsfunktioner er nu samlet i én organisation. Det betyder, at orkestret er en integreret del af alt det, der sker i huset. Det giver flere kræfter til f.eks.

Lasse Rich Henningsen.

markedsføring, uden at der er ansat flere medarbejdere.

Anders Majlund Christensen har vikarieret i stillingen som musikchef efter Jan Kvistborg i en overgangsperiode og har haft ansvaret for programmet i denne sæson.

Anders Majlunds program

Sammen med programudvalget, og især Michael Pilgaard, har han i programplanlægningen gerne villet knytte fortællingen til den symfoniske musik.

Allerede ved sæsonåbningen læste skuespiller Jacob Moth-Poulsen fra Aalborg Teater Goethes tekst til Egmont. Inger Dam-Jensen sang den så smukt fra korets plads over orkestret.

Beethovens Egmont-ouverture

Johann Heinrich Wilhelm Tischbein, Goethe i Campagnen, 1787. Goethes italiensrejse var i årene 1786-1788.

er forspillet til Johann Wolfgang von Goethes tragedie Egmont. I et brev til Goethe skrev Beethoven: ”Jeg læste skuespillet med brændende interesse, tænkte over det, gennemlevede det, og så gav jeg det udtryk i musik”.

1. oktober skulle vi have hørt amerikansk musik af Copland og Adams. Det var planlagt, at USAs tidligere ambassadør i Danmark Rufus Gifford undervejs i Coplands Lincoln Portrait skulle have læst Lindcoln-citater. Koncerten var tænkt som et oplæg til det amerikanske valg. Som bekendt

kunne koncerten ikke gennemføres på grund af restriktionerne - heldigvis blev valget ikke aflyst. Det har jo været dramatisk nok og understreger, hvor aktuelt det ville have været med kloge ord af Lincoln.

Nu må vi så bl.a. glæde os til 29. april næste år, hvor skuespiller Søren Sætter-Lassen læser flere af rollerne fra Shakespeares En Skærsommernatsdrøm. Den aften, som er sæsonafslutning, bliver orkestret dirigeret af 1. gæstedirigent Michael Schönwandt.

Anna og Jørgen la Cour-Harbo

Godt brølt, Løve

”Person”-galleriet er stort i Shakespeares skærsommernat. En mur, en måne, et æsel og åbenbart også en løve blandt mange. Det er Puk og alferne, der huserer i skoven om natten, og de har travlt:

*”Over bjerg, over dal,
Gennem buske og krat,
Gennem skovenes sal
I den funklende nat ... ”*

Puk skal opvarte alfekongen Oberon, og alferne hans dronning Titania. Shakespeares smukke engelsk taber ved oversættelse, men det er svært at forstå fuldt ud, hvis man ikke er meget velbevandret i hans tekster. Utallige citater stammer fra hans skuespil som fx ”Godt brølt, løve” og ”Over bjerg, over dal”.

William Shakespeare var kendt og elsket i den mendelssohnske familie. - Vi blev faktisk opdraget med En Skærsommernatsdrøm, fortæller Felix’ søster Fanny. Det var derfor ikke så mærkeligt, at det blev en ouverture til netop den komedie, Mendelssohn (1809-1847) skrev som syttenårig. Sytten år senere skrev han musikken til ledsage skuespillet. Det blev til i alt 11 numre.

Mendelssohn var et musikalsk

vidunderbarn, og i 1821 besøgte han Goethe i Weimar. Goethe var dybt imponeret af hans evne til at improvisere og spille.

Shakespeares komedie blev opført første gang i London i 1595-96. Historien udspringer sig i en eventyrskov nær det klassiske Athen og spiller på forholdet mellem virkelighed og illusion.

Om der virkelig er en løve med, får vi nok opklaret til sæsonafslutningen. Hvis Søren Sætter-Lassen spiller en løve rigtigt virkeligtro, kan vi måske få lov at råbe:

”Well roared, lion!”

Anna la Cour-Harbo

Det 13-årige musikalske vidunderbarn Felix Mendelssohn-Bartholdy tegnet af Wilhelm Hensel.

Symfonisk musik til både små og store

- Orkestret skal meget bredere ud. Det begynder ved de helt små børn, siger Tecwyn Evans

- Jeg har aldrig ledet et orkester før, så det er en spændende udfordring at komme til Aalborg, siger Tecwyn Evans, der midt i corona-begrænsningerne har taget fat på arbejdet i den nyoprettede stilling som kunstnerisk chef i Musikkens Hus med den ekstra udfordring, at man ikke bare kan mødes frit.

Det har nu ikke holdt ham tilbage, for han er langt henne i arbejdet med planlægningen af sæsonen 2021-2022. Til den tid er det forhåbentlig igen muligt at gå til koncerter i en sal, hvor alle pladser må sælges. Han har bl.a. ansvaret for repertoiret og dermed et program, vi har lyst til at høre.

I det nye jobskifte er han flyttet

en smule nordpå – fra Aarhus, hvor han et par år har været kunstnerisk chef for Den Jyske Opera. Om et halvt års tid flytter han også privat fra Sverige til Nordjylland sammen med sin kone, den svenske operasanger Susanna Andersson.

En livsstil at flytte

For ham er det ikke noget nyt at flytte, det er nærmest en del af hans livsstil.

- Jeg har rejst i hele verden i 22 år og boet i otte forskellige lande, siger Tecwyn Evans, der er 49 år. Der var fra begyndelsen ikke en fast plan for, hvor jeg ville hen. Jeg fulgte stort set de muligheder, der lød spændende.

Tecwyn Evans på podiet i Aalborg, da der blev øvet til nytårskoncerten i 2017.

Han er født i Auckland i New Zealand. Der var masser af musik i hjemmet med forældre, der sang og spillede klaver. Det var også det, han kastede sig over. Han sang i kirkekor. Klaverspillet var ret seriøst, indtil han blev 18, men valgte så en uddannelse som komponist og dirigent. Straks han var færdig på universitetet, tog han til Kansas i USA for at videreuddanne sig dér.

I 1999 blev han udpeget til korchef ved Glyndebourne Festival Opera af sir Andrew Davis, og næste år dirigerede han La Bohème ved festivalens tourné. Det blev afsættet til hans internationale karriere, som er en perlerække af samarbejder med kendte orkestre

og kor. Han har også været omkring Aalborg Symfoniorkester, som han dirigerede ved nytårskoncerten i 2017.

Undervejs har han holdt tæt kontakt til musiklivet i New Zealand. Han har senest haft en toårig aftale om at undervise i direktion ved sit gamle universitet i Auckland.

Aalborg en god mulighed

Hvorfor er valget så faldet på Aalborg, når hele verden har været hans arbejdsplads?

- Efter så mange års rejseri vil det være rart at have en mere fast tilknytning til ét bestemt sted, siger han. Arbejdet ved Den Jyske Opera har været en god oplevelse, så jeg ved, at Danmark passer mig

godt kulturelt og mentalt.

I de seneste tre-fire år har jeg ønsket at komme tættere på administrationen af et orkester. Jeg fik et praj om, at der var en god mulighed for at få jobbet her, hvis jeg søgte – og det gjorde jeg så.

Jeg tror, at Aalborg er den helt rigtige by for mig og min familie. Den har en god størrelse og minder på mange måder om Auckland. Det er et afslappet sted med besindige mennesker - og man kan se vand.

Det begynder hos børnene

Selv om Tecwyn Evans ikke har helt den samme lyst til at rejse som tidligere, fejler energien ikke noget. Han taler hurtigt og engageret om de tanker, han gør sig om det nye job. Han kommer ikke til Aalborg med bestemte forventninger, men han har et klart mål: Musikken skal bredere ud, og alle skal have mulighed for at høre symfoniorkestret og symfonisk musik blandt meget andet musik.

- Det begynder hos børnene. De skal præsenteres for musik fra de er helt små, endda spæde, siger han. Børn tager bare imod, når de bliver præsenteret for musik. De afviser ikke noget, for der er grundlæggende ikke noget, de ikke kan lide.

Derfor er musikundervisningen

Tecwyn Evans.

i skolen også så vigtig. Min lærer sagde til mig engang, da jeg ikke var så glad for et stykke af Bartók, at jeg bare ikke forstod det. Det ramte mig og var meget udfordrende. Jeg satte mig for at forstå musikken.

Vi skal hjælpe børnene med at forstå ved at give dem mulighed for at høre den og lære noget.

Alle hører musik i dag, alle steder. Musikken er blodet i vores kultur. Vi må sikre os, at de, der skal skabe musikken til den næste generation, får et godt udgangspunkt.

Jeg ved ikke, hvordan det skal praktiseres, men når jeg nu er kommet rigtigt på plads i Aalborg, og vi må mødes igen, vil jeg gerne

i kontakt med musiklærerne på skolerne og alle andre, der arbejder med børn. Vi må finde på noget sammen.

Er det ikke sådan, at 20 procent af børnene lærer at spille på et instrument, 80 procent af de voksne ville ønske, at de havde gjort det?

Rundt om i verden er der mange programmer for børn. En del er målrettet dem, der ikke selv har råd til at betale for undervisningen. Vi må kunne lave noget, som rammer mange flere.

Flere skal opleve orkestret

- Et andet mål er også at give flere voksne oplevelsen af symfoniorkestret. Det er fantastisk, at vi har Musikkens Hus med en koncertsal i verdensklasse, men det er ikke nok. Nogle er ikke helt komfortable ved at komme til klassisk koncert, hvor der er traditioner, som kan virke lidt stive for mange.

Måske skal vi se på den måde, vi afvikler klassiske koncerter. Vi skal stadig have koncerterne til et trofast publikum, men vi kunne en gang imellem bløde op på formerne. Måske kunne vi dele orkestret op i mindre grupper, så tilhørerne får et bedre indtryk af hvert enkelt instrument og forstår dets betydning i orkestret. Det er noget, vi skal arbejde med.

Det ligger også fast, at vi kom-

mer til at høre mere musik af nulevende komponister. Mozart og Bach og alle de andre klassiske komponister er storslåede, men der laves også rigtig meget god musik i dag, siger Tecwyn Evans.

Fantastisk musikliv

På spørgsmålet om, hvad der har forbavset ham mest ved mødet med orkestret og musiklivet i Aalborg, bliver den nye kunstneriske chef noget utypisk stille et øjeblik. Det skal han lige tænke over.

- Det er nok, at det er muligt at sælge 16 koncerter i abonnement, er hans resultat at overvejelserne. Det er altså imponerende, når jeg sammenligner med de andre steder, jeg har arbejdet. Jeg kan f.eks. nævne, at der i New Zealand kun findes to professionelle symfoniorkestre. I Danmark er der et i Aalborg, Aarhus, Sønderborg, Odense og to i København – plus flere mindre ensembler.

Det er en rigdom ud over det sædvanlige sammenlignet med resten af verden. Det er virkelig værd at arbejde med.

Der skal en god kondition til at gennemføre alt det, Tecwyn Evans har i tankerne. Han kommer heldigvis ikke til at gå ned på fysikken. Han har gennemført 11 maratonløb.

Jørgen la Cour-Harbo

Beethovens fest måtte aflyses

Der var lagt op til en perlerække af arrangementer, men det meste kunne ikke gennemføres

Stakkels, stakkels Mammy og Beethoven.

En af de mange fantastiske ting ved Matador er, at man har fået så mange citater at bruge af, når man er i lignende situationer som de mange personer i Lise Nørgaards værk. ”Stakkels, stakkels Mammy” er Maudes replik, da familien

ved morgenbordet får budskabet om hendes fars slagtilfælde. Han havde læst i Politiken om sin søn, der havde slået en kommunist i hovedet med en cikelpumpe i slaget på Blågårds Plads.

Historien om Elisabeths og Maudes fars slagtilfælde fortælles med sort humor og ironi. I de

Beethovens fødested - det lyserøde hus - ligger i Bonngasse i Bonn.

I Beethovenhalle til venstre er en intim koncertsal tæt ved Beethovens fødested. Beethovenhalle er hjemsted for Beethoven Orchester Bonn.

sidste turbulente måneder har man godt kunnet få trang til at gribe til sort humor, ironi og spøgefulde bemærkninger for at kapere alle de forfærdelige ting, der sker omkring os. Hvorfor så ”stakkels Beethoven?”

Ikke fejret som planlagt

Det er nok snarere os, der er stakkels, for han er sandelig ikke blevet helt så behørigt fejret, som man havde lagt op til i store dele af verden, og dermed er vi gået glip af mange koncerter, arrangementer og events. For eksempel kunne man ikke besøge Beethoven-Haus i hans fødeby Bonn sidste sommer, fordi der var lukket på grund af ombygning, renovering og klargøring til det store jubilæumsår. Det samme gjaldt næsten-nabobygningen Beetho-

venhalle, som også var begyndt at varme op til fejringen.

Man kan trods alt sige, at det er et luksusproblem for os publikummer, at mange jubilæumsarrangementer er blevet aflyst, for vi kan dog høre og opleve Beethovens musik hjemme hos os selv; men det er skrækkeligt at tænke på alle de mennesker, der har brugt år og måneder på at planlægge for så at se det hele blive aflyst. Og

kunstnere, solister, dirigenter og musikere har bare kunnet sidde hjemme og kukkelure og vente på bedre tider.

Fødselsdagen venter

Lidt bedre tider kom til os og Musikkens Hus med sæsonstarten 3. september, som åbnede med Egmont-ouverturen. Hvis man var heldig at have billet til de næste koncerter, har man kunnet høre Beethoven blive fejret med symfonierne 1 og 8 samt ouverturen til Fidelio.

250-års fødselsdagen vil blive fejret enten den 16. eller 17. december verden over. Beethovens fødselsdato er ikke registreret, men man ved, han er døbt 17. december. På den tid var det normalt at få børn døbt så hurtigt som muligt. I den forbindelse skal der

nok komme nogle koncerter og andre arrangementer i tv, radio og koncertsale, hvor man kan glæde sig over fødselarens enestående musik.

Beethoven og damerne

Når talen falder på Beethoven, nævnes ofte hans forhold til kvinder. Han forblev ugift, men mange pigenavne er tilknyttet fortællingerne om den side af hans liv. Jeg ved ikke, om Cis-mol-klaversonaten opus 27 nr. 2 vil være på nogle af koncertprogrammerne i slutningen af jubilæumsåret, men her følger en lille historie om Måneskinssonaten, og apropos Matador, Maude og Mammy vil jeg slutte den med en fødselsdagsspøg og et fødselsdagsdigt.

Stakkels, stakkels Beethoven, for en af de piger, han var for-

Giulietta Guicciardi.

Beethoven - dansk miniature.

Storhertugen af Lichtenstein

- og storhertuginde.

Miniaturer - et yndet modefænomen

Miniaturer var engang et yndet og praktisk modefænomen i og med den lille størrelse. På side 18 er en elfenbensminiature af Beethoven malet af den danske kunstner Christian Horneman, som var i Wien 1802. På side

20 er det Joseph von Gallenberg og Giulietta Guicciardi, nu storhertugpar i Lichtenstein. De blev begge Beethovens venner og mæcener. Herunder er et lille udvalg af kvinder, der er forbundet med Beethoven.

Therese von Brunsvik. Josephine Deym. Dorothea von Ertmann.

Amalie Sebald. Bettina von Brentano. Therese Malfatti.

elsket i, var hans 16-årige elev Giulietta Guicciardi; men den små Julie blev snuppet for næsen af ham af grev von Gallenberg.

Måneskinssonaten

Flere af Beethovens 32 klaversonater har undertitler, men kun to af dem stammer fra ham selv. Det gælder således ikke opus 27 nr. 2. Han skrev i partituret blot ”Sonata quasi una fantasia”, som betyder sonate som en fantasi.

Det var en musikskribent og kritiker Ludwig Rellstab, der omkring 1850 kaldte sonaten Måneskinssonaten, fordi ”indledningen med de langsomme, dystre molklange mindede ham om måneskin på Luzernsøen i Schweiz”. Fra Wien stammer et andet navn, Laubensonate, da man mente, Beethoven havde komponeret den i et lysthus.

Både i samtiden og i eftertiden er der blevet givet mange forslag til, hvad musikken beskriver. En tid verserede en historie om, at Beethoven mødte en blind pige, hvis største ønske var, at han skulle spille for hende. Beethoven fulgte hende hjem, og i måneskinnet improviserede han sonaten for den blinde pige.

Musikken har i hvert fald givet næring til manges fantasi. Beethoven har sandsynligvis brugt

betegnelsen quasi una fantasia for at fastslå, at sonaten ikke fulgte de almindelige strenge regler for en sonates opbygning. Cis-mol-sonaten er et brud med det 18. århundredes traditionelle sonateform. At lægge ud med en langsom sats var aldrig før forekommet. Hørt med nutidens ører kunne man blive strejft af mindelser om romantikken og impressionismen.

Konstant forelsket

Beethoven tilegnede sin sonate Giulietta Guicciardi. Vennen Franz Wegeler skriver i sin Beethoven-biografi om, at han konstant var forelsket, og at han gjorde erobringer, som ville have været vanskelige for ikke at sige umulige selv for en Adonis.

Efter Beethovens død fandt man i en hemmelig skuffe i hans skrivebord tre breve. De er skrevet med blyant og adresseret til ”die unsterbliche Geliebte”. Et af brevene slutter med ordene: ”Vær rolig – elsk mig – i dag – i går – jeg græder, sådan længes jeg efter dig! Mit liv – mit alt – Lev vel. Åh, elsk mig altid, miskend aldrig din elskende Ludwigs trofaste hjerte. Evig din – evig min – evig vi to.”

Man ved ikke, hvornår og til hvem, brevene er skrevet. Der er blevet gættet på mange. For

Happy Moonlight

Beethovens navn er sat i forbindelse med en del damer. Han lagde ikke skjul på sine kærlighedshistorier. Det var tit i de højeste kredse i Wien, han gjorde erobringer. Flere gange havde han alvorlige planer om at gifte sig, med de blev aldrig realiseret.

Vi kan fejre Beethovens fødselsdag i december med at spille en fantasi over Måneskinssonatens første 18 takter og sangen Happy Birthday frit efter Victor Borge (plus lidt Night and Day).

Hyldest til Beethoven

For 50 år siden hyldede Benny Andersen Beethoven på hans 200-års dag med et digt. Det tåler en gentagelse, så vi hylder ham igen:

I anledning af Beethoven

*Jeg er ikke bange for tordenvejr
men Beethoven*

*I fjortenårsalderen holdt jeg med
Beethoven*

*mine grådige fingre æltede sig
dagligt
gennem flere af hans sonater
jeg skovled ham til mig med
ørerne
musikken rensede hele systemet
jog forkølelser på flugt
masserede hold i sjælen bort*

Men så læste jeg i en bog

*hvor umådelig dyb han var
hvor vældige sjælekræfter
der tumlede rundt helt nede på
bunden
og jeg satte mig til klaveret
for at høre rigtig efter
hvor det dybe lå
som jeg hidtil var gået glip af
men blev som sædvanlig høj
undervejs
skøjtede let hen over dybderne
og sad så tilbage med
tømmermænd:
du glemte jo dybderne
overfladisk som du er
forstår slet ikke Beethoven*

*Siden har jeg altid været lidt
bange*

*for Beethoven
hvad der dog ikke afholder mig
fra
at komme med en dybfølt
lykønskning
to hundrede år er jo ingen alder
for en Beethoven*

For at vende tilbage til Matador er det Mozart og Brahms, der huserer mest, men Beethoven er dog med, selv om det kun er med en lille ting, nemlig sonatine i G-mol opus 49 nr. 1. Elisabeth Friis spiller tredje sats Rondo til basaren på Postgården.

Anna la Cour-Harbo

Indhold

Klumme	side 2
Count your blessings	side 3
Ian Berg og kontrabassen	side 4
Ny organisation fungerer	side 8
En Skærsommernatsdrøm	side 11
Tecwyn Evans ny kunstnerisk chef	side 12
Beethovens fest måtte aflyses	side 16

Palle Mørch
Hasserisvej 117
9100 Aalborg

Sætter farve på
SYMFO-NYT

Indmeldelse i foreningen sker hos formanden:

Bjarne Juel Nielsen, tlf. 29250911, bjarnejuelnielsen@gmail.com